

[Jensen-Brobj.]

til at mangle Arbejdskraft i den kommende Sæson, hvis ikke man faar ændret Arbejdsledelseslovens og Afspadseringslovens høje Understøttelser paa 80 pCt. af Arbejdslønnen. Træ og Jern har vi heller ikke i tilstrækkelig Mængde, til at Byggeriet kan komme i Gang i fuld Udstrækning.

En Bygherre, som sætter Byggearbejde i Gang, risikerer, at Bygningen kommer til at staa ufuldført i lang Tid. Han kan ikke faa Ejendommen prioriteret og har særlige Udgifter til Beskyttelsesforanstaltninger, og Dag for Dag stiger Udgiften til de dyre Byggelaansrenter, uden at han kan faa Dækning eller Indtægter af Bygningen. Disse Udsigter vil hindre alle Bygherrer i at sætte Arbejde i Gang, og vi vil faa en forfærdelig Situation, som ogsaa vil skabe Arbejdsløshed ikke alene for Byggefagene, men for alle Haandværkerfag.

Der er derfor Grund til at takke den højtærede Indenrigsminister for dette Forslag, som vil tage den økonomiske Risiko bort fra de Bygherrer, som har faaet bevilget Statslaan til Opførelse af Boliger i det kommende Foraar og Sommer. De, der ikke har faaet bevilget et saadant Laan, bliver jo ude i den kolde Sne og tør sikkert ikke paabegynde noget Byggearbejde og kan sikkert heller ikke vente at faa Materialer tildelt fra Byggenævnet og Varefordelingsraadet. Derfor hjælper denne Lov kun dem, der har faaet bevilget Statslaan, og ikke det private Byggeri, som skaffer sig Kapital paa anden Maade.

Efter de Oplysninger, jeg har faaet, er kun Halvdelen af de Lejligheder, der er bygget siden 1938, opført med Statslaan. Der er i Tiden siden 1938, da Loven om Statslaan blev givet, og til 1. Juni 1945 opført ca. 43 800 Beboelseslejligheder og udlaant et Beløb paa 295 Mill. Kr., men de 43 800 Lejligheder er næppe Halvdelen af de opførte Lejligheder i den Periode. Derfor maa vi være klar over, at dette Forslag kun hjælper for Halvdelen af de Lejligheder, der skal opføres.

Om selve Forslaget vil jeg gerne bemærke følgende: Forslaget fremkommer først og fremmest for at faa sat nyt Arbejde i Gang, og derfor forstaar jeg, at Indenrigsministeren har fastsat den 1. December 1945 som den yderste Frist for at komme i Betragtning. Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet foreslog, at man skulde sætte denne Frist længere tilbage, endda helt tilbage til den 1. April, for at faa alle de Arbejder med, som er kommet i Gang, men som muligvis er gaaet i Staa i Sommer og i

Efteraaet. Jeg ved ikke, hvordan Forholdene vil stille sig i den Henseende. Jeg ved ikke, hvor mange Byggeforetagender, det kan dreje sig om, men der er sikkert nok en Del, som er gaaet i Staa paa Grund af manglende Materialer, og som man i hvert Fald godt kunde have Grund til at hjælpe. Om den højtærede Minister i det Udvalg, som Socialdemokratiets Ordfører vil foreslaa nedsat, vil være villig til at gaa længere tilbage med Fristen, tør jeg jo ikke sige noget om; men der kan maaske nok være Grund til at gøre det.

Videre er jeg helt enig i, at man paalægger Kommunerne Pligt til at godtgøre Statskassen Halvdelen af det Tab, som Staten maatte lide inden for Kommunen.

Den socialdemokratiske Ordfører sagde vedrørende § 3, at man skulde nøjes med at give Laan til Kommuner eller til Boligforeninger og skyde de private ud, saaledes at disse ikke kunde komme i Betragtning. Jeg er, hvad dette angaar, helt i Uoverensstemmelse med Socialdemokratiets Ordfører. Jeg mener, at det vilde være ganske uforvarsomt at lade det private Haandværk eller den private Bygherre klare sig selv og kun give Boligforeningerne og Kommunerne Hjælp. Jeg synes, at der er al god Grund til at takke Indenrigsministeren, fordi han ogsaa her har villet tage Hensyn til Haandværkerne, saa at man ogsaa vil kunne hjælpe dem ud over de Vanskeligheder, som de jo ikke kan undgaa at komme ud for.

Vedrørende § 5 mente den socialdemokratiske Ordfører, at Renten paa de 4 pCt. var for høj. Jeg vil i den Anledning gøre opmærksom paa, at det i § 5 er foreslaaet, at Laanene skal være rente- og afdragsfri i den Tid Byggeriet ligger stille paa Grund af Materialeangel. Jeg tror derfor ikke, at man kan indvende noget imod Renten. Vi skulde da nødigt have det saadan, at Staten vilde konkurrere med de private Banker og Sparekasser.

Vedrørende Renten vil jeg endelig gerne nævne, at i Henhold til § 7 har Indenrigsministeren Ret til at give yderligere Lempelser med Hensyn til Renten og Administrationen af Statslaanene, hvis det er nødvendigt for at holde Lejen nede paa det Niveau, som andet Byggeri ligger paa.

Jeg kan i det store og hele anbefale Lovforslaget til Vedtagelse og kan paa mit Partis Vegne give Tilslutning til en hurtig Gennemførelse.

Kristen Amby: Saavel Byggeverdenen som naturligvis ikke mindre de mange bolig-